



# ШКІЛКА

Шкілка – ділянка, де вирощують саджанці деревних і кущових рослин (дичок), які підлягають щепленню, тобто – окультуренню.

№3(20) 25.05.2006

## АНОНС

### ПОГЛЯД НА ДИПЛОМНІ РОБОТИ

Вікторії Горбунової  
ЗВІТНИЙ КОНЦЕРТ

Спогади Надії Дятел та  
Ярослава Мойсієнка

ОБ'ЄКТ ДОСПІДЖЕННЯ: АБІТУРІЄНТ

Журналістське розслідування  
Марії Шустової

ЯРМАРОК ВАКАНСІЙ  
від Віталія Климчука

СТРАШНЕ ПЕРО

Студентські перли з колекції  
Віталія Климчука

ФОРУМ

Продовження історії хвороби  
від Ярослава Мойсієнка

Літературний огляд  
від Юрія Іваніцького

## НА СЬОМОМУ НЕБІ – ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

15 квітня наш факультет відчинив двері для майбутніх студентів. З самого ранку студенти готувалися до прийому гостей. Прикрашали факультет повітряними кульками, стінгазетами, кодексами кожної спеціальності, оголошеннями про події, що відбувалися на нашому факультеті, а також готували відео для показу цих самих подій для наших абітурієнтів. У кожного з нас були свої обов'язки:

хтось зустрічав наших дорогих гостей, хтось реєстрував всіх абітурієнтів, хтось був гідом нашого факультету. Без діла ніхто не залишився. Весь цей процес скеровувала Ірина Миколаївна Тичина.

З приходом абітурієнтів закипіла приємна робота. З усмішкою зустрічали ми кожного, хто заві-



тав до нашого факультету. З радістю відповідали на всі запитання, із зазв'язттям проводили «екскурсії» по «сьомому небу», знайомили з історією та традиціями соціально-психологічного факультету, надавали всю необхідну інформацію для вступу.

Крім того, відбулася зустріч абітурієнтів із деканом і викладачами нашого факультету, саме на якій, до речі, урочисто привітали переможців I туру Всеукраїнської олімпіади з психології, вручили їм дипломи та нагородили цінними книгами з психології.

Отже, цей день пройшов насичено, весело та цікаво як для студентів, так і для абітурієнтів соціально-психологічного факультету.

Марія Шустова

## ЧОРНОБИЛЬСЬКА КАТАСТРОФА: 20 РОКІВ ПОТОМУ

Двадцять років минуло з дня страшної трагедії, яка зачепила Українські землі, життя і майбутнє. Чи змінилося щось? Чи стали ми сильнішими? Чи готові ми визнати і виправити свої помилки? Обговорення цих неоднозначних питань була присвячена Міжнародна науково-практична конференція

"Чорнобильська катастрофа: 20 років потому", яка відбулася 26-27 квітня 2006 року на базі нашого університету. Ініціатива проведення конференції належала кафедрі соціальної та практичної психології, хоча сама конференція носила інтердисциплінарний характер: були і психологічна, і педагогічна, і медико-біологічна, і навіть лінгвістична секції.

На пленарному засіданні з цікавими доповідями виступили: О.В. Богдан (голова Житомирської обласної організації товариства Червоного Хреста України), В.О. Васютинський (доктор психологічних наук, провідний науковий співробітник Інституту соціальної та політичної психології АПН України), Л.Ф. Бурлака (доктор сільськогосподарських наук, професор), В.О. Скребець (професор Чернігівського обласного інституту післядипломної освіти), В.М. Мойсієнко (завідувач кафедри української мови Житомирського університету імені Івана Франка). Представник Білорусії О.І. Козлень-Камніська продемонструвала на майстер-класі "Простір можливостей" методику розвитку екологічної свідомості.



Організацій комітет висловлює подяку за допомогу у проведенні конференції викладачам: О.Л. Музиці, І.В. Кирильчук, Н.О. Никончук, І.В. Багінській, Ю.О. Оснадчуку, М.М. Заброцькому, О.А. Бондарчук, Н.Ф. Портницькій, Л.М. Фальковській, А.Л. Весельській, А.Ю. Вишиній, І.С. Загорській, С.В. Крамарчук, Т.М. Майстренко, С.М. Коляденко,

О.Л. Остапчук, О.І. Яновський та студентам: В. Кириченку, І. Мартинчук, Р. Бабію, О. Залевській, І. Каленюку, Є. Ковзуну, П. Грицевичу, А. Левику, А. Дем'янчуку, Г. Довгаленку, Н. Врублевській, П. Кубинській, М. Шустовій, М. Суботиній, О. Рой, О. Щербатій, Н. Дятел, О. Гончар, А. Грицюк, М. Войтко, О. Тимощуку, М. Васильєву, О. Слободенку, та О. Леонтьєву. Особлива подяка від кафедри соціальної та практичної психології – Володимиру Федоровичу Шинкаруку.

Тетяна Кереселідзе,  
Віталій Климчук

## ВІТАЄМО З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ !!!

Студентів соціально-психологічного факультету вітаємо з Днем народженням Студентського братства Житомирського державного університету імені Івана Франка.

13.05.2006 року Студентському Братству виповнюється 3 роки. Новоутворенням цього вікового періоду є «Я-САМ». Самостійності та ініціативності тобі Студентське Братство!

Голова Студентського братства  
соціально-психологічного  
факультету  
Ірина Мартинчук

## ДИПЛОМНІ РОБОТИ: УПЕРЕДЖЕНИЙ ПОГЛЯД

обурене питання: "Як таке можна робити?", – відповіддю

Ця стаття про студентів, викладачів, дипломні роботи, а також муки і радості з ними пов'язані.

Цього року на нашому факультеті вперше пишуться дипломні роботи з психології. В травні дипломний марафон має добігти свого фіналу, а його головні учасники отримати по заслугі – хто лаври на маківку, а хто й тереном по відповідному місцю.

Починалося все у вересні, коли студенти визначилися з науковими керівниками і темами дипломних робіт. Зауважу, що вже один студент-дипломник – це окрім честі і довіри, – величезна відповідальність і навантаження для викладача. Мені дісталось п'ять робіт і, відповідно п'ятеро студенток, кращих на факультеті – що порадувало. Колеги також дізналися імена своїх дипломників, багато хто зрадів, але інша емоційна палітра теж була присутня: від здивування до щирого переляку. Поступово усі змирилися з жеребом долі і почали сподіватися на краще, тобто на студентську відповідальність, кому пощастило, навіть побачилися зі своїми дипломниками.

Після сплеску студентської активності, варто було очікувати її затухання, що і сталося. Більшість дипломників зникли. Чи то мімікрія на тлі факультетських аудиторій, чи щось інше, але навіть своїх розумниць я лише зрідка зустрічала у ліфті, причому соромилась питати про дипломи: не зручно якось нагадувати про те, в чому студенти мають бути зацікавлені більше за тебе. На кафедрі цей період охрестили латентним, сподіваючись, що студенти не ховаються, а вдумливо виношують глибокі дослідницькі ідеї.

Активність різко зросла в період переддипломної практики. Мої підшефні на всі консультації з'являлися вчасно, задавали розумні питання і тому остаточно приспали мою керівну пильність. Що невдовзі дало про себе знати: на передзахисті виявилось, що з п'яти робіт в друкованому варіанті є лише дві, інші знаходяться на стадії обробки результатів. Передзахист процедура серйозна і цілком протокольна. За його результатами деканат відсилав листи батькам тих студентів, які не представили робіт, із ввічливими нагадуваннями про те, що диплом про вищу освіту можна отримати лише за умови захисту дипломної роботи.

Як керівник, я відчуваю відповідальність за кожну із студенток із якими працюю і тому відсутність дипломної роботи

сприймається мною як докір власній компетентності. З іншого боку,десь глибоко зріє образ: "всі умови створені для роботи, а вони...". Згадується власний диплом і робота над ним. Сім років тому, ще не було комп'ютерної лабораторії і факультету теж не було. Для того, щоб роздрукувати бланки для досліджень, – я ходила до знайомих моїх батьків, бо у них був матричний принтер. Для того, що набрати текст – в позаурочний час сиділа в лабораторіях фізмату і воювала з фізматлаборантами, які їх зачиняли. Щоб обробити отримані результати – мучила власного керівника і його сім'ю, часами сидючи у них дома за комп'ютером. Про доступ до Інтернету – взагалі не мріяла.

Що ж відбувається зі студентами нової генерації, чому вони не докладають зусиль і не прагнуть результату? Невже винні ті теплі умови, що ми для них створили?

Ще один дивний факт – реакція студентів на пропозицію написати тезу до конференції або виступити на ній і, таким чином, здійснити апробацію результатів дипломного дослідження. Таке враження, що тобі роблять велику послугу, погоджуючись на те чи інше. Викладач перетворюється або на прохача або здирника, який краде вільний час студентів, змішуючи їх тяжко працювати. Колись, моя перша дипломниця після того як її статтю надрукували, навіть не поцікавилась де її можна прочитати, – це вразило!

Знайомство з текстами дипломних робіт перевищило усі побоювання. Перше що вразило – форматування: шрифт від десятого кегля до двадцятого; стрічки розбігаються в усі боки мов п'яні; маркування списків від кружечків (добре, що не кольорових) до ромбиків, галочок і квадратиків. Щодо теоретичного аналізу проблеми, то правила наукової етики розорені і згвалтовані, адже не платіть у тексті майже не має. Повернувшись до своєї першої дипломниці, в часи, коли студенти нашого факультету дипломів ще не писали. Я запропонувала їй у якості зразка власну дипломну роботу (теми були близькі). Читаючи новоспечений, я прозріла: текст до болю знайомий. Чому? Тому, що це мій текст! Списаний не реченнями чи абзацами, а сторінками! На межі

було: «А хіба неправильно написано?».

Окремого абзацу заслуговує опис того, як студенти планують свої дослідження та інтерпретують результати. Зрозуміло, що ці процеси знаходяться під контролем керівників. Але керівництво дипломною роботою студента, не означає написання цієї роботи замість нього. Достатньо того, що керівники виділяють методологічні засади дослідження, допомагають з його плануванням, підбором методів та пошуком дослідницької бази, розробляють плани параграфів та схеми інтерпретації, вичитують і правлять тексти. Чому ж студенти не в змозі скористатися цією допомогою, чому не соромляться приносити тексти повні граматичних помилок, чому

дозволяють собі сказати: "Я загубив Ваші правки!". Що вражає мене особисто, то це втрата дослідницьких навичок і невміння переносити їх з однієї сфери діяльності

на іншу. Так, студентка, які рік тому з курсу експериментальної психології отримала "відмінно", спланувавши і провівши пристойний експеримент, в дипломній роботі не спромоглася виділити навіть залежної та незалежної змінної. Вражає!

Найжахливіше, що може статися – це керівництво дипломною роботою "на замовлення", роботою яка пишеться не студентом, а людиною в якій є мозок, але не вистачає грошей (в студентів, які користуються такими послугами, – все навпаки).

Важко сказати чим викликане таке ставлення. Можливо студенти не розуміють важливості дипломної роботи, можливо не зв'язують своє майбутнє із професією, але ми, викладачі, часто сприймаємо таке ставлення особисто, як неповагу до наших зусиль та прагнень допомогти людині стати професійною і успішною.

Цьогорічні дипломні роботи принесли не лише розчарування, а й втіху. Мені пощастило, студенти, з якими я працюю, здебільшого відповідально ставляться до роботи над дипломом. Звичайно, не робити помилок не можливо, але вони прагнуть їх виправити, виправляють і ростуть з кожною нашою зустріччю. Я пишаюся тим, що вони обрали мене керівником своєї дипломної роботи і радо бачитиму їх у колі колег. Сподіваюсь, що не помиляюсь і мої аванси будуть ними правильно витлумачені і з користю використані.

Вікторія Горбунова



**ЗВІТНИЙ КОНЦЕРТ: СПОГАДИ АРТИСТІВ**

День Страшного Суду...тобто концерту пригадується епізодично – все інше вкрито мороком.

**Епізод I.** Ранок. Репетиція. Заходжу до актової зали. До мене підходять схвильовані танцюристи з «Флеша»:

– Ну, як справи, - питаю.

– Ой, знаєш, тут TAKE!!!

Володимир Федорович лютує! Просто ЖАХ!!!

Озираюся. І мені дійсно стає страшно. "Ой, Сонечки ви мої, думаю, все набагато гірше, бо ще не бачила я нашого шановного Володимира Федоровича в такому хорошому настрої, і це – перед самим концертом!". Звичайно, Перун із Зевсом червоніють від заздощів – такої кількості громів та блискавок їм за весь свій вік не назби-



рати, а тут – сонечко сяє, люди (більшість) усміхаються – ідилія, і лише один учасник пішов, «грюкнувши дверима». Жаж який! .. Коли ж усе вибухне? Жартую. Та в кожному жарті є доля жарту...

Я почала нервувати. Чесно.

**Епізод II.** Хол біля зали. В залі голосно співають. В холі біля вікна "репетує" хор. Окремі виконавці, немов загублені в астралі, бродять і щось шепчуть – чи то з музами спілкуються, чи то просто слова вчать. Я намагаюся

посваритися з Ярославом через якусь праску – а як же тут посваришся, коли у цього сонечка температура 39 і та праска йому, як кажуть... не треба! В центрі зали просто... танцюють.

Дивуюся, як я почула, що в залі співа-

ють?

**Епізод III.** Концерт давно почався. Коли? Вибачте, не пам'ятаю.

Момент істини. Ось так народжується величезна повага: У Левика з Грицевичем тремтять руки.

– Все буде добре.

– Дякую. – Андрій усміхається. – Таке відчуття, що вперше виходжу на сцену.

"Добре, - думаю – так повинно бути. Мені колись ще керівник "Диваків" сказав: Якщо перестасш хвилюватися перед виходом на сцену – перестасш бути людиною. Митцем".

**Епізод IV.** "Час любити, час прощати, час збирати розкидане каміння. Одягла Земля весняні шати. Великодні дзвони. Свято воскресіння. ..."

Все добре, а значить... все добре.

*Надія Дятел*

**ОБ'ЄКТ ДОСПІДЖЕННЯ: АБИТУРІЄНТ**

15 квітня наш факультет ласкаво та щиро відчинив двері для майбутніх студентів. У першій половині дня студенти «сьомого неба» з радістю відповідали на всі запитання абітурієнтів, знайомили їх з історією й традиціями соціально-психологічного факультету. Мені було цікаво дізнатися, чому наші гості обрали для вступу наш факультет, і тому я вирішила провести опитування серед абітурієнтів. Ось які результати було отримано: 65% молодих людей бажають здобути цікаву й престижну професію, 10% – за порадою батьків (друзів, знайомих), 5% – здійснити мрію дитинства, 3% – не змогли чітко відповісти на запитання, а 17% з опитаних абітурієнтів завітали до нас лише, щоб отримати певну інформацію про соціально-психологічний факультет, а з вибором професії ще не визначилися.

*Марія Шустова*

**ЯРМАРОК ВАКАНСІЙ ЖИВИЙ!**

Існують студенти, які уважно вивчають усі оголошення на факультеті. Саме тому вони мають високий рівень поінформованості відносно новин, конференцій, конкурсів, а також контрольних робіт, заліків та екзаменів. Також вони вчасно мають інформацію про перспективи власного працевлаштування, адже вже два роки поспіль на факультеті діє проєкт "Ярмарок вакансій". Періодично студенти мають змогу читати оголошення приблизно такого змісту: "Ярмарок вакансій. Оголошується конкурс на заміщення вакантної посади..."

Що таке звітний концерт? Це – вщерть заповнена актова зала, урочисті і офіційні чергові на дверях, при піджаках та іноді навіть при краватках. Це – велике розмаїття талантів. Це – злагодженість і організованість. Це – дисципліна. Це – професіоналізм.

Якщо ви у все це повірили, значить, ви ніколи не були на звітному концерті.

Ось що відбувалося насправді.

Перед самісіньким концертом ВФ терпляче (ну, майже, терпляче) роздає останні настанови. Від цих настанов у нас, учасників, спостерігається різке зниження рівня самооцінки та самоповаги.

Далі констатуються наступні факти: „Це буде завал!!!“ „Катастрофа!“

Саме після цих слів починається концерт. Зал заповнюється людям. Завіса.

А за завісою....

Розповідаються найостанніші плітки з життя політикуму, двоє чергових-помічників вирішують важливу психологічну проблему: що вони взагалі тут забули.

Що це? Міф і показуха, чи реальна можливість отримати вже під час навчання досвід роботи і солідну зарплатню? Невже комусь потрібні зелені і недосвідчені студенти соціально-психологічного факультету? Виявляється, зелені і недосвідчені таки нікому не потрібні. Водночас підприємства міста страшенно потребують для роботи молодих, цілеспрямованих, активних працівників. А якщо цей

**СПОГАД ДРУГОГО АРТИСТА**

Ведучі через нервову перенапруженість мають „ніякий“ вигляд. Я сиджу у фрустрованому стані, зважаючи на високу температуру і незадоволену вітальну потребу в їжі. Ще один черговий грається кинджалом.

А концерт продовжується. В праву кулісу вбігає (чи влітає) ВФ і починає усіх звідти виганяти. Чутно стогони, звуки ударів та розпачливі зойки студентів. Більшість учасників концерту (крім тих бідлашних, що на сцені) – в роздягальні. Спокій і тиша.

Далі – як у хронічного алкоголіка – провал у пам'яті.

На момент нашого з Надією виступу пам'ять до мене таки повернулася, проте про сам виступ не скажу нічого.

Мабуть, витіснився зі свідомості.

Але не витіснився виступ хору, зворушливі слова фінальної пісні та.... те, що відбулося після концерту.

Проте це – тема окремої розмови.

*Ярослав Мойсієнко*



працівник ще й здобуває професію психолога чи менеджера, то взагалі – чого ще бажати?

До проєкту "Ярмарок вакансій" майже кожні півроку звертаються кадрові агенції, приватні підприємства, наукові організації з проханням знайти їм таких студентів. А ми чим можемо, тим допомагаємо.

*Продовження на сторінці 4*



## ЯРМАРОК ВАКАНСІЙ ЖИВИЙ!?



Так, завдяки проекту мають перспективну роботу і солідний досвід Валентина Ситніцька (почала роботу на 3 курсі) і Ольга Синиця (почала роботу на 4 курсі). Завдяки проекту мають працюють на посаді лаборантів кафедри Віктор Кириченко (почав працювати на 2 курсі, до того не маючи навіть уявлення про комп'ютер) та Ірина Мартинчук (почала роботу на 3 курсі). Остання заявка, яка надійшла до проекту "Ярмарок вакансій" була від Польського культурно-освітнього центру, який підшукував собі менеджера освітніх проектів. Поки що результати невідомі, але в наступному номері ми обов'язково повідомимо ім'я студента-переможця.

Віталій Климчук

## ЛІТЕРАТУРНИЙ ОГЛЯД

Михаил Березин

## „Книга усовершенствования мёртвых“

За цією книгою люди поділяються на драконів, шакалів, фламінго, та тих хто копіюється під фламінго.

Фламінго, з погляду драконів, це виродки, які повністю позбавлені в природній для людини потребі в ненависті. Проте вони формують суспільну думку. Їх улюблені лозунги: „Всі люди – брати!“ та „Врода спасе світ!“

Драconi ненавидять Фламінго. Драconi ж – це ті, хто не тільки відчувають потребу в ненависті, а й дають їй відкритий, нічим не завуальований вихід. Вони кочують світом в жакетах наповнених тротилом.

Фламінго і Драconi – два полюси. Також є субстанція, на яку вони впливають. В нашому випадку субстанція – це Суспільство. Одна його частина гарно маскується під фламінго, ця частина субстанції паразитує на Суспільній Думці. Є ще одна різновидність субстанції – Шакали. Шакали – це ті хто ненавидить люто, про те у них не хватає духу нанести якусь шкоду предмету своєї ненависті. В основній же частині субстанції ненависть до пори до часу тільки тепліє. Однак пробуджена Драконами, ця ненависть в якийсь момент проривається назовні, і відбувається, щось на зразок термоядерного вибуху.

Все, що я вам тільки що розповів це лише маленька частина всього твору, а там ще дуже багато цікавих, неординарних думок. Читайте...

Юрій Іваницький

## СТРАШНЕ ПЕРО НЕ В ГУСАКА... А У СТУДЕНТА

(методологічні проблеми психології)

Праця Л.С. Виготського "Історичний смисл психологічної призми"

Мляво-поточна шизофренія

Рогов "Настоящая книга психолога"

С.Л. Рубинштейн "Неправильность личности"

Стаття "У гардеробі пізнання"

Стаття "В верблюдае осознания"

Яскравим прикладом кризи підліткового віку є твір Тома Соєра "Марк Твен" та "Гель-ке-Берефін"

Теорія Поля Левіна

Аперезація

"Коли інші науки розвивалися, а дефекти добували за допомогою експериментів, то душу не можливо було дослідити"

"Останній етап експериментального дослідження – фальсифікація результатів"

"Мене можна описати як людину імоційну, імпатійну, інергійну та інтелектуальну"



З колекції Віталія Климчука

## ФОРУМ: ПРОДОВЖЕННЯ ІСТОРІЇ ХВОРОБИ

В цій статті ми вам розповімо про найбільш активних учасників нашого форуму, а оскільки наш ХВОРум асоціюється лише з світом Warcraft, то відповідно й порівнювати будемо наших ХВОРумщиків з персонажами Warcraft'у.

**РЕГЕСТРАЦІЙ** – орк, якщо конкретніше, то Бугай, в дитинстві заблуdivся в лісі, знайдений і вихований нічними ельфами, твердий в своїх переконаннях, "ЖИТТЯ НАЛЕЖИТЬ ОРДІ!"

**Leon\*\*\*740** – також орк, Таурен (Мінотавр), володіє мережею магазинів: Лавка Гобліна, Табір Найманців, Таверна. Сам хазяїн, сам вишибала.

**Свет** – нічний ельф, лучниця. Щоб не переводити ворогу скальп, стріляє тільки в око, а у вільний від відпочинку час займається добродією.

**оззи** – як не дивно також орк, Шаман, володіє багатьма чарами, але завжди говорить що ніби нічого не знає, щоб знизити бойову готовність ворожих юнтів.

**Potselyika** – також нічний ельф, дріада, напівдівчина-напівгазель, вона просто існує, скаче і нічого не робить.

**Yurets** – Люк Скайвокер, що він робить в світі Warcraft, мабуть, не зрозуміло ні нам, ні йому. ;)

**DerMaister** – також відноситься до раси воскреслих, м'ясник, любить прийти рознести всіх і вся в пух і прах, і піти не пояснивши, що ж він все таки хотів.

**korish** – відноситься до раси воскреслих, Гуль (Вурдалак), одночасно робочий і бойовий юнт, у свій вільний час пише пісні для групи Linkin Park, шкода вони про це не знають...

**Morrison** – і знову представник воскреслих, тінь, ніхто її в лице ще не бачив, і мабуть не побачить...

Ми розповіли вам лише про основних представників нашого форуму. Приєднуйся, і про тебе розкажемо...

Ярослав Мойсієнко

Головний редактор – Віталій Климчук

Помічники головного редактора – Ярослав Мойсієнко та Марія Шустова

Технічний редактор – Олександр Леонтьєв

Фото – Віктор Кириченко, Юрій Іваницький

Адреса редакції: м. Житомир, вул. В. Бердичівська, 40, к. 702 (корпус №4)

Тел.: (0412) 37-20-63